

נוסח סופי של נוהל תפקידי קצין הבטיחות הוראת נוהל מספר 01/20

י"ט סיוון תשפ"א
30 במאי 2021

תפקידי קצין הבטיחות- פיקוח על תקינות הרכב ותדירות בדיקות הבטיחות לכלי הרכב

1. מבוא

הוראת נוהל זו, עניינה בביאור ופירוט הדרישות וההוראות הרלוונטיות לתפקידי קצין הבטיחות בהיבטי תקינות הרכבים הקבועות תחת חלק י' לתקנות התעבורה, התשכ"א – 1961 (להלן: "תקנות התעבורה") המסדיר את סדרי הבטיחות בהפעלת כלי רכב במפעלים.

*אין בהוראת הנוהל לגרוע מהוראות התקנות, אלא להבהירן בלבד.
** הנוהל ונספחיו כתובים בלשון זכר אך מתייחסים לשני המינים כאחד, וכל האמור בהם בלשון זכר מתייחס גם לנקבה.
***לנוחיות המשתמש, הובאו לצד סעיפי הוראת הנוהל התקנות הרלוונטיות מתוך חלק י' לתקנות התעבורה. עם זאת, יובהר כי אין בכך כדי לצמצם את הוראות הדין, וכי בכל מקרה של סתירה, הוראות הדין גוברות.

2. מטרות הנוהל

- להנחות את קציני הבטיחות בתעבורה בענייני תפקידם בכל הנוגע לפיקוח כלי הרכב שבאחריותם.
- לפרט ולבאר את תחומי אחריות הקצב"ת על תקינות הרכב שבאחריותו.

3. הבסיס החוקי

- פקודת התעבורה [נוסח חדש];
- תקנות התעבורה, התשכ"א – 1961;

- חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, התשע"ו – 2016 (להלן: "חוק רישוי שירותים").

4. פיקוח על תקינות כלי הרכב

1. ניהול תיק רכב ידני או ממוחשב¹

- 1.1. תיק הרכב ינוהל על סמך מספר רישוי הרכב ומסמכי הרכב יישמרו בתיקייה זו.
- 1.2. קצין הבטיחות ינהל טבלת שליטה ומעקב ובקרה אחר תוקף מועדי רישוי שנתי של הרכב, ביטוח חובה, תעודת כיוול לטכוגרף, רישיון מוביל/ הפעלה – לרבות אישור תשלום אגרה, בדיקת זיהום אוויר (עשן), אישורי דופן הידראולית, בדיקות חורף ושאר מסמכים מחייבים על פי דין, בהתאם לסוג הרכב.
- 1.3. מסמכים כאמור, יישמרו בתיק הרכב באופן ידני או ממוחשב, כשהם בתוקף, חתומים ומאושרים על ידי הגורם הרלוונטי (מכון רישוי, מוסכים, רשות הרישוי, אגף המטענים, חברת הביטוח וכיו"ב).
- 1.4. קצין הבטיחות ינהל מעקב אחר אישורי בדיקת הבלמים השנתית והחצי שנתית (שנעשתה לפי תקנה 273 לתקנות התעבורה) ויתעד את אישורי הבדיקות כאמור בתיק הרכב.
- 1.5. קצין הבטיחות ינהל מעקב בתיק הרכב אחר ביצוע הטיפולים והתיקונים השוטפים הנדרשים ברכב, לרבות, תקינות מערכות הבטיחות הקיימות ברכב, כגון: מערכות הבלמים, היגוי, צמיגים, מרכב וכיו"ב.
- 1.6. קצין הבטיחות יתעד חשבונות /או אישור ביצוע /או פקודת עבודה המעידות על תיקון / החלפה של מערכות הבטיחות הרלוונטיות בתיק הרכב.
- 1.7. הפעילות המנהלתית הנגזרת מחובותיו של קצין הבטיחות, כגון – תיוק, שמירה וניהול מסמכים יכולה להתבצע על ידי כל גורם שהוסמך ומונה לכך על ידי קצין הבטיחות, **יובהר ויודגש כי אין מדובר באצילת סמכויותיו של קצין הבטיחות למלא חובותיו לפי תקנות 585, 585 ו-585 שהינן בסמכותו האישית בלבד.**
- 1.8. קצין הבטיחות יפקח על כך שכלי הרכב וכל הציוד המותקן על גביו הנמצאים תחת פיקוחו יתוקנו במוסכים מורשים בלבד בעלי רישיון עפ"י סעיף 128 לחוק רישוי שירותים.
- 1.9. רכב שהיה מעורב בתאונת דרכים ונגרם לו נזק במערכות הבטיחות כמפורט בתקנה 309(א) לתקנות התעבורה, יתוקן במוסך מורשה כאמור לעיל, ולאחר מכן תונפק לרכב תעודת בדיקה על תיקון הרכב וחזרתו לכשירות לפי טופס 1 שבתוספת השלוש עשרה לתקנות התעבורה. תעודת בדיקה כאמור תישמר בתיק הרכב כמפורט בסעיף 1.3 לעיל.

2. בדיקת תקינות לרכב ותדירותה בהתאם לסוג הרכב²

באחריות קצין הבטיחות לבדוק בעצמו או באמצעות גורם מוסמך (מוסך או מכון רישוי) את תקינות הרכב (להלן: "בדיקת תקינות הרכב"). בדיקת תקינות הרכב תכלול את בדיקת תקינות מערכות הרכב והימצאותם של המסמכים הנדרשים לגבי הרכב הנבדק ובהתאם

¹ תקנה 585(א) לתקנות התעבורה

² בין היתר, בהתאם להוראות תקנות 585(א)(14) ו-15, 586, 587, 587א לתקנות התעבורה

ר'ח' בנק ישראל 5 בנין ג'נרי A ת.ד. 867 ירושלים טלפון: 02-6663050 פקס: 02-6663055

לשירותכם מענה אנושי ימים א'-ה' 07:00-20:00 ימי ו' 07:00-13:00 בטל': *5678

לסוגו, כמפורט בטופס הבדיקה המתאים לסוג הרכב, המצוי בתוספת השלוש עשרה לתקנות התעבורה. בסיום הבדיקה, ימלא הגורם הבודק, לפי העניין, כל סעיף בטופס הבדיקה, שייחתם על ידו.

2.1. בדיקת תקינות הרכב על ידי קצין הבטיחות

בדיקת תקינות הרכב תעשה ללא מכשור מיוחד, ובמידת הצורך קצין הבטיחות יעשה שימוש באמצעי עזר או מכשירי מדידה (לדוגמה לצורך בדיקת עומק חריצי צמיג). הבדיקה תתבצע בנוכחות נהג הרכב או בעל רישיון נהיגה מתאים לסוג הרכב הנבדק. בסיום הבדיקה כאמור, תתבצע נסיעת מבחן על ידי קצין הבטיחות.

2.2. בדיקת תקינות הרכב על ידי מוסך / מכון רישוי

בדיקה על ידי גורם מוסמך שאינו קצין הבטיחות, קרי, מוסך מורשה או מכון רישוי אינה דורשת נוכחותו של נהג הרכב.

הערה: מומלץ לבצע בדיקה למערכות הבלמים וההגה אחת ל-3 חודשים במוסך מורשה בלבד. נעשתה לרכב בדיקת חורף או בדיקה חצי שנתית, תימנה אותה בדיקה במניין הבדיקות המומלצות לעניין הבלמים וההגה.

יובהר ויודגש כי אישור הגורם המוסמך לבדיקה יהווה אסמכתא להשלמת בדיקת תקינות הרכב יחד עם אישור קצין הבטיחות בלבד.

תדירות בדיקת תקינות לרכב

2.3. בדיקת תקינות לרכב **תתבצע אחת לחודש** לגבי סוגי הרכב הבאים: אוטובוס, רכב ציבורי כהגדרתו בפקודת התעבורה, לרבות מונית, רכב סיור ורכב מדברי וכן רכב מסחרי החייב ברישיון מוביל.

2.4. **לגבי רכב שאינו מוזכר בסעיף 2.3 לעיל תתבצע בדיקת תקינות לרכב בתדירות כמפורט להלן:**

2.4.1. רכב שנמצא בבעלות המפעל ו/או רכב הנמצא ברשות המפעל מכוח הסכם ליסינג – אחת לשישה חודשים.

2.4.2. רכב השכרה ורכב החכר, הנמצא בחצר משרד להסעות, כהגדרתו בתקנה 579 לתקנות התעבורה, בעל רישיון לשירות השכרת רכב – אחת לשלוש שנים.

2.4.3. ובכל מקרה, ככל ומדובר ברכב המנוי בסעיפים 2.4.1 ו- 2.4.2 לעיל, **שגילו מעל 3 שנים** – אחת לשלושה חודשים.

2.5. בדיקת תקינות הרכב תיעשה בהתאם לתוספת ה-13.

ממצאי בדיקת תקינות הרכב

2.6. מצא הגורם הבודק, כמפורט בסעיף 2.2 לעיל, ליקויי בטיחות ברכב הנבדק, יתעד את פירוט הליקויים כאמור על גבי טופס הבדיקה ויביא את הדבר לידיעת קצין הבטיחות האחראי על הרכב; קצין הבטיחות יתעד זאת על גבי טופס הבדיקה וינפיק טופס הוראת

תיקון לנהג שבו יפורטו הליקויים שנתגלו ודרישה לתיקונים במוסך מורשה, טופס תיקון כאמור, יימסר גם לבעל הרכב ו/או לבעל החברה.

2.7. קצין הבטיחות יחתום על גבי רישיון המוביל/רישיון ההפעלה רק לאחר שהרכב נבדק ונמצא כשיר לנסיעה וכן רק כאשר המסמכים של הרכב והנהג תקפים עד תוקף הבדיקה הבאה של הרכב. והיה ואחד מתוקף אחד ממסמכי הרכב עומד לפוג במהלך החודש הקרב, חתימת קצין הבטיחות תהיה יפה עד לאותו מועד ולא 30 יום כנהוג.

2.8. במידה ונתגלו ליקויים בטיחותיים ברכב, קצין הבטיחות לא יאשר ולא יחתום על גבי רישיון המוביל/ רישיון ההפעלה, אלא ינפיק טופס הוראת תיקון במקום החתימה. בעל הרכב יהיה מחויב לשלוח את הרכב למוסך מורשה לתיקון הליקויים שאותרו ברכב.

2.9. לאחר תיקון הליקויים שנמצאו ברכב כאמור, ימציא בעל הרכב לקצין הבטיחות, אישור מאת המוסך המורשה המטפל, המעיד על תיקון הליקויים ברכב, וקצין הבטיחות יודא תיקון הרכב ויאשר בחתימתו ע"ג רישיון המוביל/רישיון ההפעלה את המשך הנסיעה ל- 30 יום כנהוג. יובהר ויודגש כי אין לחתום על רישיון המוביל/רישיון הפעלה לתקופה העולה על 30 ימים ובכל מקרה, אין לחתום לתקופה החורגת ממועד בחינת הרישוי השנתית, מועד כיוול טכוגרף או מועד פקיעת ביטוח הרכב.

2.10. בטרם חתימתו על גבי רישיון המוביל/רישיון ההפעלה, על קצין הבטיחות לוודא כי בתיק הרכב, נמצאים כלל המסמכים הנדרשים על פי החוק ושהינם תקפים. למשל, בדיקת חורף תקפה, אישור תחזוקת הרכב במוסך, אישור בלמים שנתי או חצי שנתי תקף ואישורים תקפים הנדרשים בהתאם לסוג הרכב.

3. הורדת רכב מהכביש ע"י ניידות הבטיחות או משטרת ישראל³

3.1. רכב שנבדק על ידי ניידות הבטיחות של משרד התחבורה או משטרת ישראל ושלגביו ניתנה הנחיית הורדה מהכביש קרי, נמצא שהרכב אינו כשיר לנסיעה, קצין הבטיחות ישלח מכתב מנומק לרשות כהגדרתה בתקנה 579 לתקנות התעבורה, במסגרתו יפרט את מצבו של הרכב כפי שזה נמצא בבדיקתו האחרונה אל מול הליקויים שנמצאו ושבגינם הורד הרכב מהכביש, והסברו המקצועי לכך.

3.2. במקביל יפנה את הרכב לתיקון במוסך מורשה ויבטיח המשך נסיעתו בבטחה.

4. שמירת מסמכים⁴

4.1. תיק הרכב יכלול את מסמכי הרכב השונים הנדרשים על פי החוק, ובכלל זאת, אישורי בלמים, בדיקת חורף תקפה, וחשבונות/אישורי בדיקה לטיפול המעידים על התיקונים השונים שבוצעו ברכב.

³ בין היתר בהתאם להוראות תקנות 585(א) 586 לתקנות התעבורה.

⁴ בין היתר, בהתאם להוראות תקנה 585(א) לתקנות התעבורה

4.2. טופסי בדיקות הבטיחות לרכב ישמרו כחלק ממסמכי הרכב שבתיק הרכב במפעל/אצל קצין הבטיחות, כל עוד הרכב נמצא באחריות קצין הבטיחות במפעל, ובהתאם להוראות כל דין אחר.

4.3. מסמכים כמפורט בסעיפים 4.1 ו-4.2 ישמרו על ידי קצין הבטיחות למשך שנתיים, או בהתאם להוראות כל דין אחר.

בברכה,
ישעיהו אברהם
"הרשות", מנהל תחום קציני בטיחות בתעבורה